van hen het beste; ze houdt ze voor ware kinderen, totdat ze bastaarden blijken te zijn. Een tuinman, die in zijn tuin vruchtboomen plant, zal beginnen, met aan elk dezer jonge planten alle zorg te besteden, en ze te behandelen alsof ze werkelijk vruchtboomen waren. Zelfs zal hij, naar het beeld dat Christus hier zelf gebruikt heeft, niet terstond, wanneer de vrucht ontbreekt, dien boom uithouwen. Hij zal geduld hebben, de wortelen bemesten, de takken snoeien, allen arbeid verrichten, die voor een goeden boom noodig is om vrucht te dragen. En eerst wanneer al die arbeid tijdel blijkt, en daardoor bewezen wordt, dat die boom geen vruchtboom is, zal hij dien onnutten boom uithouwen. Zoo nu gaat het ook in de kerk des Heeren toe. In haar als kweekhof worden de kinderen des verbonds opgevoed. De kerk behandelt en beschouwt deze kinderen als plantingen van Gods genade. Het is geen toeval, dat deze kinderen in haar midden geboren zijn, God de Heere heeft dat zoo beschikt, en haar deze kinderen toebetrouwd. Die kinderen staan niet gelijk met de kinderen van heidensche ouders; ze zijn in het genadeverbond geboren, en moeten daarom krachtens het genadeverbond ook als erfgenamen van het rijk Gods en van zijn verbond worden opgevoed. Al haar arbeid en zorg besteedt de kerk daarom aan deze kinderen, alsof ze waarlijk kinderen Gods waren. En eerst, wanneer al die zorg en arbeid te vergeefs blijkt te zijn, en dit kind toch geen vruchten der bekeering waardig voortbrengt, moet de kerk wel haar onderstelling prijs geven en verklaren, dat dit kind geen deel heeft aan de weldaden des verbonds.

In den grond is er dan ook niet één Christelijk ouder, die er anders over denkt. Want, al mogen er enkele ouders gevonden worden, die hun kinderen naar geen Christelijke school zenden, en zelfs niet bidden leeren, omdat, zoolang als God hun kinderen niet krachtdadig bekeerd heeft, al die uitwendige godsdienst toch slechts schijn is, zulke ouders kunnen nauwelijk Christenen genoemd worden, en in de opvoeding hunner kinderen zijn ze het zeker niet. Wie zoo met zijn kinderen handelt, verdient door de kerk na ernstige vermaning gecensureerd en buiten het koninkrijk der hemelen gesloten worden. Zulke gevallen zijn dan ook gelukkig uitzondering. De regel is wel degelijk, dat Christelijke ouders hun kinderen een Christelijke opvoeding geven, ze leeren bidden tot hun Vader in de hemelen, en op grond van het verbond der genade, hen vermanen tot waarachtig geloof en bekeering. En bij dat alles, het mag dan min of meer onbewust zijn, gaan de ouders altijd van de hope uit, dat hun kind werkelijk een kind Gods is. Geen vader of moeder, die in het gebed pleitende voor hun kind, zich niet beroepen zal op de *belofte Gods*, dat Hij hun God en de God van hun kinderen wil zijn.

Ook de laatste bedenking, dat deze verbondsbeschouwing tot valsche gerustheid aanleiding geeft, is niet juist. Indien de kerk met een stellig en zeker oordeel tot alle kinderen des verbonds zeide: *Gij zijt wedergeboren*, dan zou zeker de gedachte in het hart kunnen opkomen, dat daardoor aan den ernstigen eisch van zelf beproeving zou te kort gedaan worden. Nu ontkennen we niet, dat door sommige predikers wel eens zulke uitdrukkingen gebruikt zijn. Maar de Gereformeerde leer mag niet naar zulk een eenzijdige overdrijving beoordeeld worden. Ook de leer der uitverkiezing wordt door sommigen misbruikt. Er zijn predikers, die de leer der uitverkiezing zoo hard en ruw voorstellen, dat alle teederheid daarin gemist wordt, en de bekommerde zielen daardoor veeleer afgeschrikt en verslagen, dan bemoedigd en vertroost worden. Maar dit misbruik komt niet ten laste der Gereformeerde kerk, die in haar belijdenis juist waarschuwt, dat deze leer „met den geest des onderscheids en met godvruchtige eerbiedigheid, heiliglijk, zonder nieuwsgierige onderzoeking van de wegen des Allerhoogsten ter eere van Gods heiligen Naam en tot een levendigen troost van zijn volk moet worden voorgesteld." En zoo is het ook met de leer des Verbonds. Wanneer die leer naar Gods Woord gepredikt wordt, dan geeft ze tot valsche gerustheid geen de minste aanleiding. Integendeel. Wanneer de kerk zegt: op grond van het verbond Gods, waarin ge geboren zijt, heb ik u te houden voor een kind Gods, dan geschiedt dat niet om u te zeggen, dat al gelooft ge niet, en al komt ge niet tot bekeering, ge toch een erfgenaam van het rijk Gods zijt, maar juist omgekeerd, om u te vermanen, dat uit uw geloof en bekeering blijken moet, dat ge waarlijk *zijt*, wat de kerk naar het oordeel der liefde van u hoopt. Hoe hooger en heerlijker de eeretitel is, dien de kerk u schenkt, hoe ernstiger en grooter uw verantwoordelijkheid is, of ge metterdaad aan dien eeretitel beantwoordt. De verbondsbeschouwing, wel verre van den eisch tot zelfbeproeving uit te sluiten, verscherpt dien eisch juist. Tot een heiden kunt ge niet zeggen: Beproef u zelven of gij in het geloof zijt. Tot een die midden in de wereld leeft en van God en Zijn Woord afkeerig is, kunt ge niet zeggen: onderzoek u zelven, of ge wel waarlijk deel hebt aan de genade. Maar tot een, die tot de gemeente van Christus behoort en daarom gerekend wordt een geloovige te zijn, moet de vraag wel voor de conscientie gelegd worden: Zijt ge wat ge heet? Is uw geloof een waarachtig geloof?

Leestafel.

1. E. Doumergue's *Calvijn*. Vertaling van W. F. A. Winckel. W. Kirchner, Amsterdam.

Een aan de eischen der biographie beantwoordende levensbeschrijving van Calvijn ontbrak tot dusver.

Niet de kenners verzekeren, zal het werk van den Franschen hoogleeraar Doumergue te Montauban aan die eischen voldoen.

Reeds in 1899 verscheen daarvan een eerste deel, waarin de hoogleeraar de eerste levensjaren van Calvijn beschreef. Later kwamen twee vervolgen.

Het was een goede gedachte van Ds. W. F. A. Winckel, door een vertaling het werk toegankelijk te maken ook voor die zijner landgenooten welke het in de oorspronkelijke taal niet of niet voldoende konden verstaan, en op uitnemende wijze heeft hij zich van deze moeilijke taak gekweten.

Van Winckel's vertaling liggen nu drie deelen voor ons.

Calvijn's Jeugd, dat gaat over zijn geboorte, kinderjaren, studietijd, Godsdienstige ontwikkeling, bekeering, reizen door Frankrijk, totdat hij komt te Bazel om zijn beroemde voorrede voor de *Christelijke Institutie* te schrijven.

Calvijn in het strijdperk gaat over zijn reis naar Italië, zijn optreden te Genève, zijn verblijf te Straatsburg en hoe hij naar Genève wordt teruggeroepen.

Calvijn en Genève doet de steenen spreken om te getuigen van Gods werk, gedaan aan Genève en zijne omgeving, om deze stad te maken tot een oord, waar Calvijn zijn zegenrijk werk kon doen.

Ik vestigt op deze vertaling van Ds. Winckel de aandacht om, met name alle Calvinisten, die bezwaar hebben tegen het zich aanschaffen van het oorspronkelijke, op te wekken door deze vertaling met Doumergue's geestesarbeid kennis te maken.

2. P. Biesterveld, Hoogleeraar aan de Vrije Universiteit. *Corinthe's Gemeente ten tijde van Paulus*, met drie andere Toespraken: *Zwak en toch machtig — Kinderen huns tijds — Denken en Spreken*. Kampen — J. H. Kok — 1907.

Prof. Biesterveld heeft hier een lezing en drie toespraken in een bundel saamgebracht.

Is het altijd een genoegen om hem als redenaar te hooren, wat hij u daarbij te denken geeft is gewoonlijk voornaam genoeg om nog eens door u te worden nagedacht. Door de uitgave van dezen zijn bundel komt hij de hoorders van zijn lezing en van zijn drie toespraken, wat dit nadenken betreft, te hulp; en wie het genoegen moesten missen hem dit alles te hooren zeggen, biedt hij er de gelegenheid door, hun denken over velerlei te verrijken of te verduidelijken. De *lezing* biedt u een goed geteekend beeld van Corinthe, toen nèt Paulus daar het jonge christendom optrad; van de Kerk, die de Heere daar door zijn dienst vergaderde. Velen, die deze „lezing" aandachtig gehoord, nu met opmerkzaamheid lezen, zullen de brieven van den Apostel aan Corinthe in onzen Bijbel bewaard, op menig punt beter verstaan.

Men voelt bij het lezen, dat hier een schrijver aan het woord is, die metterdaad *wetenschap* populariseert.

De eerste van de drie *Toespraken* is die, welke door den hoogleeraar, als openingswoord van de jaarvergadering der Vereeniging voor Hooger Onderwijs, te 's Gravenhage, 6 Juli 1905, — onder den titel *Zwak en toch machtig* werd uitgesproken. Het was toen kort na de politieke verkiezingen van Juni 1905 en de gemengde stemming des gemoeds bij het gehoor waarvoor de redenaar toen optrad, gat hem als van zelf zijn thema aan de hand: „zwak en toch machtig", het levensdevies van het christendom, het beginsel ook van onze Universiteit.

Dit toen gesprokene woord zal nòg gaarne worden gelezen.

Met de tweede van de drie *Toespraken: Kinderen huns Tijds*, beweegt mijn ambtgenoot zich op het hèm zoo eigen terrein van de Jongelingsvereeniging. Het was deze toespraak, welke hij hield op de jaarvergadering van den Nederlandschen Bond van Jongelingsvereenigingen op Gereformeerden grondslag, te Rotterdam, op den Hemelvaartsdag van 1906.

Niet alleen aan de leden van dezen Bond zal de uitgave van het toen gehoorde woord welkom zijn, maar ook aan allen, die aan den Bond, waaraan Ds. Vonkenberg, van Barendrecht, zijn — al was het ook alleen maar uit wat ik er iedere week door het uitnemend geredigeerd *Gereformeerd Jongelingsblad* van te zien krijg — voor mij zoo bewonderingswaardig organiseerend talent wijdt, een goed hart toe dragen. Inzonderheid zal de uitgave van *Kinderen huns Tijds* welkom zijn aan hen, die wel eens geroepen worden voor den Bond als „lezers" optetreden. Biesterveld toch verraadt u hierin zijn kunst; wijst u hoe hij het aanlegt, dat ze hèm zoo graag hooren. En al doet gij het 'm nu ook nog niet na, ge weet dan ten minste hoe het moet.

Achter de laatste van de drie *Toespraken*, die over *Denken en Spreken*, zit evenals achter de *lezing* over *Corinthe* de meeste studie.

Hier beweegt de hoogleeraar zich op het terrein van de wetenschap. *Denken en Spreken*, gehouden bij de opening der lessen aan de Vrije Universiteit, op 21 September 1906 — is metterdaad een akademische rede. Achter dien eenvoudigen titel zit veel meer dan menigeen wel vermoedt.

Men moet het maar eens lezen.

3. F. Kramer, pred. te Beverwijk. *Het Gebed*. Met eene voorrede van Dr. H. Bavinck Kampen *J. H. Kok*.

Ik zou het betreuren wanneer dit uitnemende boek in den stroom van boeken waarmee wij als overstelpt worden, verloren ging. Ds. Kramer geeft hier de vrucht van ernstige studie in deze zijn verhandeling over het Gebed. Terecht zegt Bavinck in zijn *Voorrede*: „De Schrift ondersoekend en tevens de historie raadplegend, draagt hij eene leer over het gebed voor, welke in den goeden zin des woords Gereformeerd wil wezen". In zeven hoofdstukken handelt de schrijver van: Algemeene beschouwingen over het gebed; tot wien gebeden moet worden; de gesteldheid des harten bij het gebed; de uiterlijke vorm der gebeden; de stof van het gebed; het gemeenschappelijk bidden; de uitwerking van het gebed.

Een uitvoerig *Register* vergemakkelijkt het gebruik van dit werk.

Het is een boek, rijk van inhoud en de heilige zaak waar het over gaat, is met groote teederheid behandeld.

Een boek inzonderheid voor dienaren des Woords.

Officieele Berichten.

Zondag 23 Juni was voor de Geref. Kerk te Charlois c. a. een onvergetelijke dag. Voor het laatst trad Ds. J. J. Miedema, na eene bijna elf-jarige werkzaamheid, voor haar op in de Bediening des Woords, en bepaalde haar daartoe des avonds bij 1 Corinthe 16 : 22—24, als een woord van afscheid.

Inzonderheid bij deze gelegenheid bleek de plaats der samenkomst te eng, om de talrijk opgekomen schare te bevatten.

Aan het einde spraken Br. F. A. Camphuis namens den Kerkeraad, en Ds. J. van Haeringen namens de Zuiderkerk van Katendrecht, eenige gevoelvolle woorden van dank en afscheid, en baden hem des Heeren zegen toe op zijn arbeid in Groningen, gelijk zijn gedachtenis te Charlois in dankbare herinnering zal blijven.

Namens den Kerkeraad:
L. Blok Hzn, *scriba*.

P.S. Het adres van den Kerkeraad is tijdens de vacature: L. Blok Hzn, Karel de Stouteplein 16, Charlois.

Classis Dordrecht.

De eerstvolgende vergadering van de classis Dordrecht zal gehouden worden D.V. Woensdag 7 Augustus 1907.

Punten voor het agendum moeten ingezonden vóór 17 Juli aan het adres van den eerstondergeteekende, Justitiestraat 47, Antwerpen.

Namens den Kerkeraad:
V. Hepp, *praeses*.
W. Rooze, *scriba*.

Kort verslag der Prov. Synode van Drenthe, gehouden te Hoogeveen 12 Juni 1907.

1. De vergadering wordt in naam der roepende kerk geopend door Ds. T. Oegema met gebed, na het zingen van Ps. 84 : 3 en het lezen van Ps. 84.

2. De credentiebrieven worden nagezien en in orde bevonden. Alle classes zijn wettig vertegenwoordigd.

3. In het moderamen worden gekozen: Ds. T. Noordewier tot praeses, Ds. R. Huls tot assessor, Ds. W. W. Smit tot scriba, Ds. J. Brinkman tot adj.-scriba.

4. De notulen der vorige prov. Synode worden gelezen en goedgekeurd.

5. Rapporten:

a. Rapport der dep. voor art. 49 K. O. Hieruit blijkt, dat dep. bij 2 examens hunne medewerking hebben verleend en vrijmoedig tot toelating hebben geadviseerd.

b. Rapport van den Prov. Corresp. Quaestor. De rekening wordt nagezien en in orde bevonden.

c. Rapport van den Curator der Theol. School. Na lezing en eenige gedachtenwisseling daarover wordt dit voor kennisgeving aangenomen.

d. Rapport van de dep. voor hulpbeh. kerken. Dep. stellen voor hen te machtigen aan Zuidwolde *f* 25 uit te keeren, aan Warg *f* 15, aan Vledder *f* 125. Dit wordt door de vergadering goedgekeurd met dien verstande, dat de toelage aan Zuidwolde tot *f* 50 wordt verhoogd, wijl de uitkeering aan Hijken à *f* 25 dit jaar niet behoeft te geschieden. Hijken kan toch wegens de voor haar gehouden collecte in 2 kerken der provincie haren leeraar de door de vorige prov. syn. voorgestelde tractementsverhooging uitkeeren. Ook dit jaar zullen 2 kerken der prov. worden aangezocht voor haar te collecteeren.

e. Rapport van de dep. voor Inw. zending. Het blijkt, dat de arbeid te Ruinen door br. v. d. Goot ijverig wordt voortgezet. Tot kerkformatie is men echter nog niet kunnen komen. Ook br. Greving zet zijn arbeid ijverig voort. Dep. worden gemachtigd *f* 800 te leenen wegens den bouw van het locaal te Havelte.

f. Rapport van de dep. voor E. B. P. Geen bijzonderheden.

g. Rapport van de dep. voor de zending op Soemba. Met blijdschap kan worden geconstateerd, dat de dep. in de vacature te Melolo hebben voorzien door de benoeming van br. A. Merkelijn, student aan de V. U., die na volbrachte studie door dep. aan de kerk te Groningen (A.) ter beroeping zal worden voorgedragen.

h. Rapport der dep. voor art. 13 K. O. Na liscussie wordt besloten *f* 800 aan te vragen bij de generale deputaten. Aan Smilde B. zal geadviseerd worden zich met het oog op haren emeritus leeraar te wenden tot de dep. van de prov. kas voor hulpbeh. kerken.

6. De praeses brengt aan alle rapporteurs en deputaten den dank der vergadering.

7. Benoemingen:

Voor art. 49. K. O. Herkozen; Ds. H. Dijkstra, prim., Ds. W. W. Smit, sec. Voor Inw. zending en hulpbeh. kerken. Herkozen: Ds. G. H. Dijkstra, prim. H. W. Bokema, sec.

Voor de kas E. B. P.: Herkozen:

Ds. T. Noordewier, prim.: Ds. G. v. Halsema, sec.

Voor 13 K. O. Herkozen:

Ds. H. A. Dijkstra.

Voor Soemba: Herkozen:

Ds. H. Dijkstra, prim., Ds. J. Bakker, sec. Corresp. Quaestor: Ds. T. Oegema, Curator der Theol. Sch.: Ds. T. Noordewier.

8. Het schrijven van Effatha wordt verwezen naar het prov. disc. hulpfonds.

9. De syn. legt de voorgestelde conceptregeling inzake art. 13. ter zijde, en besluit bij de bestaande regeling te blijven en deze geformuleerd vast te stellen.

10. De voorgestelde verandering van de classicale indeeling wordt verworpen met handhaving der bestaande.

11. Als samenroepende kerk voor de volgende prov. syn. wordt Hoogeveen weder aangewezen.

12. De praeses sluit de vergadering en gaat voor in dankgebed.

Namens de Prov. Syn.:
J. Brinkman, *Adj.-Scriba*.

Buitenland.

Engeland. Episcopaalsche kloosters. Scheiding van kerk en staat.

Dezer dagen werd voor een Engelsche rechtbank de Toogood-zaak behandeld, waardoor het opnieuw openbaar werd, hetgeen we reeds lang wisten, dat in de Engelsche Staatskerk het kloosterleven steeds meer gezocht wordt. De regels van het klooster te Toogood bleken geheel in Roomschen geest te zijn. Ieder die zich daarin begeeft, is absolute gehoorzaamheid aan de „superieure" verschuldigd, men moet daar stilzwijgen tegenover vreemden, en behoort bij de moeder te biechten. Een Engelsch blad zegt hierover: „Wij hebben er recht op te weten door wie het klooster werd gesticht, of het bloeit onder de hoede van den Episcopaalschen bisschop en of het open is voor inspectie. De Anglicaansche kerk is wettig de kerk van dit land. Het is een Protestantsche kerk, en daarin is geen ruimte voor het kloosterleven."

Dit is wel waar, doch de Episcopaalsche kerk beweegt zich nu eenmaal in Roomsche richting en daartegen helpen maatregelen, door de overheid genomen, niet. Het is gebleken dat processen tegen hen, die Roomsche ceremoniën in de Protestantsch Episcopaalsche kerk invoerden, niets hebben uitgewerkt. De Romaniseerende stroom is in de laatste zestig jaren steeds sterker geworden. Ook het rapport van de Engelsche Staatscommissie, dat zich scherp tegen de Ritualistische praktijken uitliet, en waarin beweerd werd dat de bisschoppen der Engelsche staatskerk daartegen hadden te waken, heeft tot hiertoe niets uitgewerkt.

In het Engelsche Lagerhuis werd een voorstel aangenomen waarin te lezen staat, dat het voor het welzijn van het volk en voor den Godsdienst wenschelijk is, dat in Engeland en Wales de Kerk van den Staat gescheiden wordt. Hoe de Engelsche regeering hierover denkt, sprak de minister Birrell in deze voege uit: Een Staatskerk heeft dán alleen recht van bestaan, wanneer ieder in den Staat dezelfde Godsdienstige overtuiging bezit; maar zulk een toestand is ondenkbaar, of de meerderheid eener bevolking moet andersdenkenden met geweld tot hare geloofsovertuiging willen dwingen. Daartoe zal het bij ons wel niet komen. Kunnen wij daartoe niet besluiten, en zeker is er niemand die dit wil, dan zie ik niet in, hoe iemand het voortbestaan der Staatskerk rechtvaardigen wil. De kloof tusschen Staatskerk en de vrije kerken wordt steeds grooter. Wil men de Staatskerk alleen daarom laten bestaan, opdat zij, die tot geen kerkelijke gemeente behooren, in geval van nood ook een kerk zouden hebben, dan doet men daarmede de Staatskerk geen eer aan. Velen koesteren de overtuiging, dat de Staatskerk voor den Staat tot geen nut is. Er is geen voorbeeld van, dat de band van de Kerk aan den Staat in tijden van zware beproeving tot eenig nut geweest is. Eerst dan, als de Kerk vrij wordt van den Staat, zal zij een geestelijken zegen aan het volk brengen.

Men ziet hieruit, dat ook in Engeland aangestuurd wordt op scheiding van kerk en staat. Doch hoe geheel anders openbaart zich dit streven, als in Frankrijk. In Engeland wil men de kerk vrij maken om haar tot grooteren zegen te doen zijn voor het volk en om de onbillijkheid tegenover de vrije kerken weg te nemen; in Frankrijk verscheurt men dien band, om de kerk ten onder te brengen.

Men denke echter niet dat de scheiding in Engeland zoo spoedig zal tot stand komen. En er is ook nog een Hoogerhuis in Engeland en dat zal zich met hand en tand tegen de vrijmaking van de staatskerk verzetten.

Frankrijk. Een begin van organisatie der Geref. kerk. Het „Oeuvre des prêtres." Godsdienstwetenschap in de scholen.

In het eind der vorige maand heeft de rechterzijde van de Fransche Gereformeerden in de prachtige H. Geest kerk te Parijs eene nationale Synode gehouden. Deze vergadering was uitsluitend eene vergadering van personen die gerekend kunnen worden tot de rechterzijde te behooren; het centrum of de middenpartij en de linkerzijde of de modernen waren daarbij uitgesloten. Uit het bericht omtrent deze vergadering konden wij niet weten, op welken confessioneelen grondslag deze vergadering zich heeft geconstitueerd. Het budget voor het jaar 1908 werd vastgesteld op 1.469 300 fr. Uit dit cijfer zouden wij kunnen afleiden, dat de meeste Gereformeerden in Frankrijk tot de rechterzijde behooren. De tractementen der predikanten werden verdeeld in vier klassen. Men verklaarde dat de Theologische faculteit van Montauban het eigendom der kerk was, terwijl voor de openstaande leerstoelen dier faculteit door de Synode benoemd werden de predikanten Perrier, Arnal en Buisson. Er werd ook bepaald dat de leerlingen van de Theologische school voor voorbereidend Hooger Onderwijs te Parijs voortaan niet meer aan de Theologische faculteit te Parijs, maar te Montauban studeeren zouden. De synode was niet ongenegen om met allen die den Protestantschen naam dragen, te vergaderen om de belangen, die men met dezen gemeen heeft, te behartigen.

Tot onze spijt konden we van deze belangrijke vergadering niet meer te weten komen. Het is echter een reden tot blijdschap, dat de rechterzijde opgetreden is gelijk zij deed, en zich niet heeft laten vinden om, gelijk men het uitdrukt, „met alle leden van het groot Protestantsche huisgerin" te vergaderen.

Sedert 28 jaar bestaat in Frankrijk het z.g. „Oeuvre des Prêtres", eene vereeniging die zich ten doel stelt, priesters der Roomsche Kerk, die hunne kerk wenschen te verlaten, in staat te stellen, óf in de Theologie te studeeren opdat zij eene Protestantsche Kerk zouden kunnen dienen, óf een andere plaatsing te bezorgen. Verleden jaar werden veertig gewezen priesters door deze vereeniging geholpen, waarvoor eene som van 21.000 fr. uitgegeven werd. Tot hiertoe werd die arbeid geleid door den heer F. Meillon. Deze heeft zich echter daaruit teruggetrokken, om zich geheel aan de organisatie van vrije cultusgemeenten te kunnen wijden, waarbij hij tot hiertoe weinig succes had.

Merkwaardig is het, dat een groep mannen die tot de vrijdenkers te rekenen zijn, waaronder bekende namen als Hovel, Vernes, Aulard voorkomen, zich tot de Kamer van afgevaardigden gewend heeft met verzoek, om op de lyceën en zelfs op de lagere scholen de geschiedenis van den Godsdienst te laten onderwijzen. Zij zeggen dat zij verlangen, dat aan de jeugd zal geleerd worden wat de geschiedenis weet van de boeken des Ouden en Nieuwen Testaments; zij willen dat het primaat van den bisschop van Rome wetenschappelijk zal wedersproken worden, terwijl zij ook verlangen dat de geschiedenis van het pausdom en zijn strijd met Frankrijk, tot den jongsten kamp van het clericalisme met de republiek, der jeugd zal voorgehouden worden.

Men ziet hieruit dat de Fransche radicalen en socialisten niet tevreden zijn met godsdienstloos onderwijs: de scholen moeten dienst doen tot bestrijding van de religie. Arm Frankrijk!

Australië. Verkeerd optreden van een missionair.

Als we de levensgeschiedenis van den apostel der Nieuwe Hebriden, John Paton, lezen, bewonderen wij dezen dienstknecht des Heeren, wijl hij steeds het kwade door het goede zocht te overwinnen. Zijn positie als zendeling heeft hij nooit weten te handhaven door middel van de kracht der Engelsche kanonnen, al deed ook van tijd tot tijd een Engelsch oorlogsschip het eiland waarop hij arbeidde, aan, en al gebeurde het een enkele maal dat dit den inboorlingen schrik aanjoeg.

Volgens de „Age" van Melbourne in Australië heeft zich echter een zendeling op de Zuidzeeëilanden zoozeer vergeten, dat op zijn aandrang een dorp, door inboorlingen bewoond, door een Engelsch oorlogsschip werd gebombardeerd. Naar aanleiding daarvan dringt „The Missionary Review" er op aan, dat deze zendeling ontslagen of althans van die plaats zal verwijderd worden. Het geval was aldus:

In de nabijheid van de Solomon groep eilanden ontving de Engelsche Kruiser „Prometheus" bericht, dat sommige kustbewoners van het eiland Malaita den Engelschen zendeling, die bij Port Royalist was gestationeerd, bemoeilijkten. De „Prometheus" stoomde er terstond op af met den zendeling aan boord. Toen men het dorp in het gezicht kreeg waar sommigen verblijf hielden, die zich aan de zending vijandig hadden betoond, wierp de „Prometheus" daarop eenige bommen, nadat de inboorlingen die het oorlogsschip hadden zien aankomen, op de vlucht waren gegaan. Hierop begaf de zendeling zich naar zijn huis, terwijl het oorlogsschip zijn reis vervolgde.

Het blad uit Melbourne maakt hierbij de volgende opmerkingen:

„Dit zijn de naakte feiten van eene gebeurtenis, zooals die in de laatste halve eeuw gedurig plaats had. Door deze voorvallen kan men geen hoogen dunk krijgen van de Engelsche beschaving. De bevelhebber van de „Prometheus" moge zich verontschuldigen op grond hiervan, dat hij handelde zooals in zoodanige omstandigheden gewoonte is; maar dit is dan ook de eenige rechtvaardiging van zijn gedrag. Hij is alleen afgegaan op de verklaring van den zendeling. Hij heeft zich niet de moeite gegeven om ook de andere partij te hooren; ja zelfs de beschuldigden niet eens de gelegenheid gegeven om zich te verdedigen. Hij nam het voor den zendeling op en ging de eigendommen verwoesten van menschen, die wellicht gansch onschuldig waren. Al de inwoners van het dorp toch waren niet schuldig aan het kwaad, dat hun ten laste werd gelegd. En nu moest de goede het met den kwade ontgelden. Kan de uitkomst iets anders zijn, dan dat de inboorlingen van Malaita voortaan alle blanken als onrechtvaardigen en vijanden beschouwen? De personen, die hen mishandelden, kennen ze niet, maar ze zullen zich wreken op den een of anderen blanke, dien ze in hun macht hebben, door roof en sluipmoord."

Men heeft Engeland wel eens verweten dat het de zending gebruikt om zijn gebied uit te breiden. Nu is het bekend dat Engelands honger naar koloniaal gebied, onverzadigbaar is. Het is wel meer gebeurd dat Engelsche zendingsvrienden missionairs uitzonden. Na eenigen tijd gearbeid te hebben, brengen zulke zendelingen klachten in over tegenstand, die zich ook wel in feitelijkheden of daden van vijandschap openbaart. De geschiedenis van John Paton en van zoo menigen anderen zendeling is daarvoor ten bewijze. De Engelsche regeering meent het dan voor hare onderdanen op te moeten nemen, opdat deze rustig het Evangelie zouden kunnen verkondigen, en daarom worden de inboorlingen dan getuchtigd. En om den vrede verder te bewaren is dan noodig, dat Engeland het land onder zijn gebied neemt. Zoo wordt dan de zending het middel om Engeland's heerschappij uit te breiden. Of dit op den duur zoo zal blijven gaan, is zeer de vraag. Het Japansche volk heeft getoond wat het vermag, wanneer het zich op de manier der Westersche volken weet te wapenen.

Gemengd Nieuws.

Een nieuwe secte. Een nieuwe secte is in Amerika ontstaan, of liever een zeer oude secte is weer herleefd. Het echtpaar Sharp beweert dat zij als Adam en Eva zijn zvrij van alle vleeschelijke begeerten en toegerust met de gave der profetie, en bestemd om de menschenkinderen, naar het paradijs terug te brengen." Reeds heeft zich in Denver in den staat Colorado »de kerk van het Paradijs" geconstitueerd. Twee honderd leden sloten zich bij haar aan, welke beweren dat zij in den staat der onschuld of der rechtheid verkeeren. En nu tracht de nieuwe secte voornamelijk weeskinderen tot zich te trekken, om ze ver van alle wereldsch gedruisch in natuurlijke onschuld op te voeden. Er ontbreekt nog maar aan dat zij naakt gaan loopen. Er zijn altijd nog menschen te vinden die dergelijke dingen navolgen.

Zion City. De geregelde samenkomst in den Shiloh tabernakel werd Zondag namiddag zeer verstoord. Voliva werd herhaaldelijk dictator genoemd en eindelijk genoodzaakt de politie in te roepen. In den avond vergaderden de verschillende anti Voliva-fracties en vormden eene unie, met het doel om bij de September verkiezing Voliva te verbannen. Gedurende de namiddagbijeenkomst werd de opvolger van Dowie begroet met: »Gragule! Brute force! Czarlike methods!" (Brutaal geweld! Manieren als van den Czar!)

Volgens berichten is deze tegenstand hieraan toe te schrijven, dat Voliva hardnekkig volhondt in het weigeren zijne goedkeuring te geven aan eene algemeene conferentie.

Voliva beweert het recht te hebben zijn eigen opvolger te kiezen, en zal, indien het noodzakelijk wordt, de zaak aan het gerecht opdragen.

In *De Wachter* vinden wij het volgende:

»Kaartspelen ten bate van de kerk. Vreemde dingen leest men soms. Zoo kwamen daar Woensdagavond in de haven van Dreamland op het eiland Coney te New-York, niet minder dan 7500 personen, mannen en vrouwen, samen om den avond door te brengen met kaartspelen. En hoor nu: Rev. John. L. Belford van de Nativity Church te Brooklijn was president. Het spel, euchre genaamd — weet ik het wat soort kaartspel dat is — werd gehouden ten voordeele van de kerk.

't Is meer dan erg. De dusgenaamde »socials," of gezellige bijeenkomsten om de onkosten eener gemeente te bestrijden, voldoen niet meer, wijl het nieuwtje er weer af is, of omdat ze niet genoeg opbrengen, zijn en dan vervangen door gemeenschappelijk kaartspelen om met de winst door iemand gewonnen, de kosten te dekken noodig tot den dienst der kerk. Zoo springt men van het een op het ander en altijd verder naar beneden, steeds dieper."

Winckel.

Voor Kinderen.

TWEE WERELDEN.

Een voorstel.

XXX.

Het was Rika niet aanstonds duidelijk, hoe de woorden van den goeden, trouwen leeraar waarheid zouden worden. Zij had zoo veel verloren. Doch allengs leerde zij het begrijpen, en ook wat Kobus haar uit de Schrift had herinnerd: De Heere heeft meer dan dit om u te geven.

Want de geest des Heeren werkte in Rika's hart, zoodat het geneigd werd tot Zijn wegen, en zij bekeerd werd ten leven, en door het geloof den Heere Jezus ingeplant, gelijk een rank geplant is in den wijnstok. Nu leerde zij dan ook verstaan, hoe goed het was, dat de Heere God den hoogen toren, dien zij wilde bouwen, had afgebroken, en het onderscheid zien tusschen wat de menschen „braafheid" noemen en de vreeze Gods.

Eens toen vader op Rika's kamertje kwam, vond hij haar alleen, in zoo diepe gedachten, dat zij niet eens bemerkte, dat hij binnenkwam. Meenende, dat zij nog altijd droef gestemd was, door hetgeen vroeger was gebeurd, kwam hij bij haar staan, en zei: